Заешката година, или какъв е този китайски календар

Новини | на 02.01.2023 08:28 | от Зорница Христова

Защо говорим за това?

Вчера ти разказахме откъде започва летоброенето, което използваме в момента.

Споменахме също така, че не навсякъде по света отброяват годините по един и същ начин!

В Китай например използват и друга система. Според нея скоро ще влезем в годината на Заека! Даже, казано по-конкретно, на Водния заек!

Това звучи много забавно. Но какво точно значи?

Китай е страна с древна цивилизация. И някои традиции са останали още от древността!
Представи си само - китайският лунен календар е развит някъде между 771-ва и 476 г. пр.н.е. Това значи няколко века преди "нулевата година"!

Китайският календар е лунно-слънчев. Това значи, че се ориентира по движенията на Луната и Слънцето. Както знаеш, Земята обикаля Слънцето за една година. Луната обикаля Земята за около месец, а Земята се завърта около оста си за едно денонощие.

Още от древността на хората им се искало да наместят тези парчета от време така, че да ги смятат по-лесно. Проблемът е, че не се получават точни числа. Например една година не се дели ТОЧНО на броя завъртания на Луната около Земята. Получават се ужасно трудни за пресмятане числа, едни дълги десетични дроби. Затова в китайския календар се редуват месеци с 29 и 30 дни. Това пак не е точно, така че от време на време се добавя допълнителен месец. Но все пак основно месеците са 12 като при нас.

Хората обичат нещата да се повтарят. Древните китайци решили, че щом месеците са на серии по 12, сигурно и годините се въртят по същия начин. Затова в китайския календар има 12 вида години, всяка кръстена на определено животно - плъх, вол, тигър, заек, дракон, змия, кон, коза, маймуна, петел, куче и глиган. Когато се извъртят, започват отначало. Тоест ако ти си роден през 2011 г. (в годината на Заека), ставаш на 12 години през 2023-а, която пак ще е година на Заека. Следващата "година на Заека" ще бъде след още 12 години, когато ще си на 24. После - когато станеш на 36, и така нататък. Но става още по-забавно! Всички тези години на Заека си имат допълнителни имена в зависимост от материята, от която е направено животното. Например 2011 г. е била годината на "Металния заек", а сега ще бъде на "Водния заек".

Този тип летоброене е много забавен, но не особено удобен за изчисления. Освен това в съвременния свят държавите непрекъснато общуват помежду си - и би било сложно да се използват различни системи примерно за търговски сделки, политически срещи, разписания на самолети и пр. Затова в днешен Китай се използва същият начин за броене на годините като при нас.

Но древният е останал за изчисляване на различни празненства. Освен това много хора там смятат, че има връзка между животното, на което е кръстена годината, и събитията, които ни очакват. Точно като при астрологията (теорията за зодиите). Ето примерно за "годината на Заека" говорят, че се очаквало да бъде по-спокойна, тъй като заекът не е хищно животно.

Тези представи малко приличат на приказки. Но когато голяма група хора вярват, че една приказка е истина, тази приказка се нарича "мит". Да четеш митове на други народи, е като да пътешестваш в съвсем друг свят - уж въображаем, но съвсем реален за тези, които вярват в него. А може би и нашият свят изглежда така за хората от далечни страни?

Китайската "година на Заека" още не е настъпила (писахме вече, че лунната Нова година настъпва по-късно). Но ти можеш отсега да се запасиш с моркови).

Лунна Нова година се отбелязва в много държави в Азия. Прочети за виетнамската Нова година тук.

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
/book/2686-zaeshkata-godina-ili-kakav-e-tozi-kitayski-kalendar

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени